§ 88 Dnr KS 2020-51

Svar angående granskning av kommunens näringslivsarbete

Sammanfattning

KPMG har på uppdrag av kommunrevisionen gjort en granskning av kommunens näringslivsarbete.

Det övergripande syftet med granskningen är att kartlägga hur kommunstyrelsen arbetar för att uppfylla de mål som fullmäktige satt för näringslivsverksamheten och bedöma om dessa mål är uppfyllda. Vidare syftar granskningen till att bedöma om kommunstyrelsens styrning och uppföljning av verksamhetsområdet är ändamålsenlig.

Bedömningen utifrån granskningens syfte är att kommunen bedriver verksamhet i syfte att utveckla näringslivet men att den politiska styrningen av näringslivsarbetet är svag. Kommunstyrelsens styrning och uppföljning av verksamhetsområdet bedöms inte vara ändamålsenlig. Denna bedömning baseras främst på att de av fullmäktige fastställda mål inte bryts ner på ett ändamålsenligt sätt av kommunstyrelsen eller verksamheterna samt att styrdokument avseende verksamhetsområdet inte är uppdaterade.

Beslutsunderlag

Revisionsrapport: Granskning av kommunens näringslivsarbete 2020-02-03
Kommunledningsstabens tjänsteskrivelse 2020-04-27

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen lämnar följande svar på revisionsrapporten:

En näringslivsstrategi tas fram under hösten 2020 med fokusområden som ligger väl i linje de av kommunfullmäktige fastställda målen. Till strategin tas även en årlig handlingsplan fram. Dokumenten tas fram i samverkan med det lokala näringslivet. Dokumenten ska årligen följas upp och revideras för att främja utvecklingen av kommunens arbete med näringslivsfrågor.

Uppföljning av näringslivsstrategi och handlingsplan föreslås ske

- årligen i kommunstyrelsen
- varannan månad i allmänna utskottet
- månadsvis med kommunchef och kommunstyrelsens ordförande

Övriga kommentarer till granskningen:

En etableringsgrupp har bildats med representanter från Näringslivsenheten, Samhällsbyggnad, Miljö och Eda Bostad. I gruppen sker månadsvis avstämning av alla pågående och planerade näringslivsärenden.

Etableringsgruppens ansvar är att se till att det finns rutiner och samverkan mellan olika delar av den kommunala organisationen för att kunna ge effektiv service till såväl befintliga företag som till företag som önskar etablera sig i kommunen.

Kommunstyrelsen välkomnar en dialog med revisionen.

Beslutet expedieras till

Kommunrevisorerna

Eda kommun

Kommunrevisionen

2020-02-10

Till: Kommunstyrelsen

För kännedom: Kommunfullmäktige

Granskning av kommunens näringslivsarbete

KPMG har på vårt uppdrag genomfört en granskning av kommunens näringslivsarbete. Granskningen ingår i revisionsplanen för år 2018.

Det övergripande syftet med granskningen är att kartlägga hur kommunstyrelsen arbetar för att uppfylla de mål som fullmäktige satt för näringslivsverksamheten och bedöma om dessa mål är uppfyllda. Vidare syftar granskningen till att bedöma om kommunstyrelsens styrning och uppföljning av verksamhetsområdet är ändamålsenlig.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunen bedriver verksamhet i syfte att utveckla näringslivet men att den politiska styrningen av näringslivsarbetet är svag. Kommunstyrelsens styrning och uppföljning av verksamhetsområdet bedömer vi inte vara ändamålsenlig. Denna bedömning baseras främst på att de av fullmäktige fastställda mål inte bryts ner på ett ändamålsenligt vis av kommunstyrelsen eller verksamheterna samt att styrdokument avseende verksamhetsområdet är inte är uppdaterade.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att

- Bryta ner de av fullmäktige satta målen så att de kan fungera som styrsignaler i kommunens verksamheter. Det kan exempelvis avse rutiner och mål för företagsbesök.
- Aktivt följa upp att näringslivsarbetet bedrivs i enlighet med kommunens målsättningar på området. Kommunstyrelsen bör i detta avseende ta fram en rutin för uppföljning och återrapportering.
- Ta fram en näringslivsstrategi med tillhörande handlingsplan i enlighet med det förarbetet som genomförts i samverkan med det lokala näringslivet. Strategin ska årligen följas upp och revideras för att främja utvecklingen av kommunens arbete med näringslivsfrågor. Eftersom nuvarande styrdokument (näringslivsplan) inte är uppdaterat är det viktigt att arbetet med ett uppdaterat styrdokument genomförs omgående.

Övriga iakttagelser och övrig information kring granskningen redovisas i rapporten. Vi emotser svar om vilka åtgärder kommunen kommer att vidta med anledning av de i rapporten redovisade iakttagelserna. Svar till revisionen önskas senast 2020-04-27. I samband med svaret önskar revisionen ha en dialog med berörda politiker och tjänstemän kring granskning, dess resultat och styrelsens svar.

För revisorerna i Eda kommun

Britt-Marie Öjstrand
Ordförande

Granskning av kommunens näringslivsarbete

Rapport

Eda kommun

KPMG AB

2020-02-03

Antal sidor 22

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

Document classification: KPMG Confidential

Eda kommun
Granskning av kommunens näringslivsarbete

2020-02-03

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning/bakgrund	3
2.1	Syfte, revisionsfråga och avgränsning	3
2.2	Revisionskriterier	4
2.3	Metod	4
3	Resultat av granskningen	4
3.1	Organisation	4
3.2	Verksamhetsstyrning	6
3.3	Svenskt näringslivsindex	16
3.4	Samverkan med företagare	17
4	Slutsats och rekommendationer	18
4.1	Rekommendationer	21

© 2020 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification KPMG Confidential

1 Sammanfattning

Vi har av Eda kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska kommunens näringslivsarbete. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2019.

Syftet med granskningen är att kartlägga hur kommunstyrelsen arbetar för att uppfylla de mål som fullmäktige satt för näringslivsverksamheten och bedöma om dessa mål är uppfyllda. Vidare syftar granskningen till att bedöma om kommunstyrelsens styrning och uppföljning av verksamhetsområdet är ändamålsenlig.

Näringslivsfrågor är en viktig och strategisk del i kommunens verksamhet för att främja det befintliga näringslivet och att även skapa förutsättningar för etableringar av nya företag. Kommunens roll i näringslivets utveckling har därför också en stor betydelse för att skapa en god tillvaro för kommunens invånare. Ett dynamiskt och växande näringsliv präglas av ett inflöde av nya företag och förnyelse inom det befintliga näringslivet. Kommunpolitiker kan påverka och ta beslut som bygger och stärker företagandet.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunen bedriver verksamhet i syfte att utveckla näringslivet men att den politiska styrningen av näringslivsarbetet är svag. Kommunstyrelsens styrning och uppföljning av verksamhetsområdet bedömer vi inte vara ändamålsenlig. Denna bedömning baseras främst på att de av fullmäktige fastställda mål inte bryts ner på ett ändamålsenligt vis av kommunstyrelsen eller verksamheterna samt att styrdokument avseende verksamhetsområdet är inte är uppdaterade.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att

- Bryta ner de av fullmäktige satta målen så att de kan fungera som styrsignaler i kommunens verksamheter. Det kan exempelvis avse rutiner och mål för företagsbesök.
- Aktivt följa upp att näringslivsarbetet bedrivs i enlighet med kommunens målsättningar på området. Kommunstyrelsen bör i detta avseende ta fram en rutin för uppföljning och återrapportering.
- Ta fram en näringslivsstrategi med tillhörande handlingsplan i enlighet med det förarbetet som genomförts i samverkan med det lokala näringslivet. Strategin ska årligen följas upp och revideras för att främja utvecklingen av kommunens arbete med näringslivsfrågor. Eftersom nuvarande styrdokument (näringslivsplan) inte är uppdaterat är det viktigt att arbetet med ett uppdaterat styrdokument genomförs omgående.

© 2020 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification: KPMG Confidential

2 Inledning/bakgrund

Vi har av Eda kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska kommunens näringslivsarbete. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2019.

Näringslivsfrågor är en viktig och strategisk del i kommunens verksamhet för att främja det befintliga näringslivet och att även skapa förutsättningar för etableringar av nya företag. Kommunens roll i näringslivets utveckling har därför också en stor betydelse för att skapa en god tillvaro för kommunens invånare. Ett dynamiskt och växande näringsliv präglas av ett inflöde av nya företag och förnyelse inom det befintliga näringslivet. Kommunpolitiker kan påverka och ta beslut som bygger och stärker företagandet.

För att samla resurser och kompetens att arbeta med näringslivsfrågor väljer många kommuner att inrätta näringslivskontor etc. Den organisatoriska tillhörigheten varierar från att vara en egen styrelse, eget bolag till att vara en stabsfunktion inom kommunstyrelsen. Uppgifterna varierar likaså från att vara enbart strategiska till att svara för direkt service till företag i kommunen.

Oavsett organisationsmodell är det väsentligt att det finns rutiner och samverkan mellan olika delar av den kommunala organisationen för att kunna ge effektiv service till såväl befintliga företag som till företag som önskar etablera sig i kommunen.

Eda kommuns revisorer ser en risk i att företag inte får tillräcklig service från kommunen och att arbetet för att skapa förutsättningar för nyföretagande kan förbättras. En god service och fungerande kontakter med företagen bedöms som väsentligt för att kunna utveckla kommunen och ge såväl befintliga som potentiella kommuninvånare möjlighet att leva och arbeta i Eda kommun.

Mot ovanstående bakgrund har revisorerna i sin risk- och väsentlighetsanalys bedömt att kommunens näringslivsverksamhet bör granskas.

2.1 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Syftet med granskningen är att kartlägga hur kommunstyrelsen arbetar för att uppfylla de mål som fullmäktige satt för näringslivsverksamheten och bedöma om dessa mål är uppfyllda. Vidare syftar granskningen till att bedöma om kommunstyrelsens styrning och uppföljning av verksamhetsområdet är ändamålsenlig.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

— Hur är kommunens näringslivsverksamhet organiserad?

— Vilka målsättningar och strategier finns, exempelvis i form av ett näringslivsprogram eller motsvarande?

© 2020 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification: KPMG Confidential

— Finns rutiner för uppföljning för att säkerställa att arbetet bedrivs i enlighet med kommunens målsättningar på området?

— Hur arbetar kommunstyrelsen för att uppfylla de mål fullmäktige satt för näringslivsverksamheten

— Vilken samverkan och kommunikation sker med det lokala näringslivet? Finns åsiktsskillnader om kommunens kommunikation och näringslivsarbete mellan större och mindre arbetsgivare i kommunen.

Granskningen omfattar den näringslivsverksamhet som bedrivs och samordnas av kommunstyrelsen.

Granskningen avser kommunstyrelsen.

2.2 Revisionskriterier

Vi har bedömt om rutinerna uppfyller

— Kommunallagen 6 kap § 6

— Tillämpbara interna regelverk, policys och beslut

2.3 Metod

Granskningen har genomförts genom:

— Dokumentstudier av relevanta dokument.

— Intervjuer med: kommunstyrelsens ordförande, kommundirektör, näringslivsutvecklare, näringslivsföreningens ordförande samt representanter för ett större och ett mindre företag.

Rapporten är faktakontrollerad av kommunstyrelsens ordförande, kommundirektör och näringslivsutvecklare.

3 Resultat av granskningen

3.1 Organisation

Av *kommunstyrelsens reglemente § 8* framgår att det är kommunstyrelsens uppgift att se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt. Styrelsen ska fortlöpande följa upp de fastställda målen och återrapportera till fullmäktige. Vidare framgår det i § 38 att kommunstyrelsen har rätt att inrätta utskott för att förbereda ärenden till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för näringslivsfrågorna i Eda kommun.

© 2020 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification: KPMG Confidential

Former och uppdrag för kommunstyrelsens utskott regleras i *instruktion för kommunstyrelsens utskott.* Eda kommun har fyra stycken kommunstyrelseutskott; *allmänna utskottet, bildningsutskottet, samhällsbyggnadsutskottet och vårdutskottet.* Utskotten består av fem ledamöter och fem ersättare. Utskotten kan inte agera som nämnd, deras uppdrag är enbart att svara för beredning av ärenden, ekonomi- och verksamhetsuppföljning och att fatta beslut med stöd av delegation från kommunstyrelsen.

Av *instruktion för kommunstyrelsens utskott* framgår att allmänna utskottet ansvarar för förvaltning och utveckling av näringslivsverksamheten. Samhällsbyggnadsutskottet har enligt instruktionen till viss del även ansvar för näringslivsfrågor då de enligt instruktionen ansvarar för förvaltning och beredning av samhällsbyggnadsfrågor såsom plan- och bygglovsverksamhet, exploateringsverksamhet samt miljö- och hälsoverksamhet.

Kommunens näringslivsenhet består av en näringslivsutvecklartjänst på 80%. Näringslivsenheten ligger organisatoriskt direkt under kommunledningsstaben. Näringslivsutvecklaren har som uppdrag att vara kommunens ansikte utåt gentemot företagen. Kommundirektören har det övergripande ansvaret i förvaltningen för näringslivsfrågorna. Enligt våra interjuver samverkar näringslivsutvecklaren, kommundirektören och kommunstyrelsens ordförande gällande det strategiska näringslivsarbetet. Flera andra verksamheter i kommunen är även delaktiga i arbete som berör näringslivsutvecklingen, exempelvis samhällsbyggnad, turism och Eda bostad.

Fokusområden och prioriteringar för näringslivsutvecklaren sätts i samråd med näringslivsutvecklaren av kommundirektören och förankras hos kommunalråd. För aktuell period uppger näringslivsutredaren följande tre fokusområden:

1. Ta emot idébärare och företagare som kontaktar kommunen. Ge stöd utifrån behov och slussa vidare till rätt instanser inom och utom kommunen.
2. Aktiv dialog och nätverkande
3. Interna och externa projekt och aktiviteter med syfte att stärka vår myndighetsservice och skapa ett gott företagsklimat i Eda.

Kommentarer

Som framgår ovan ligger ansvaret för att verksamheten bedrivs i enlighet med mål och riktlinjer på kommunstyrelsen. Förvaltning och utveckling av näringslivsverksamheten delegeras till allmänna utskottet. Vi uppfattar denna organisatoriska lösning som tydlig.

© 2020 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification: KPMG Confidential

3.2 Verksamhetsstyrning

3.2.1 Näringslivsprogram för Eda kommun

Kommunstyrelsen fastställde 2010-11-30 ett näringslivsprogram med titeln *Näringslivsprogram för Eda kommun.* Programmet, som togs fram i samverkan med lokala företagare stadgar att ledord för kommunens näringslivsarbete ska vara dialog, samarbete, positiv attityd och professionellt bemötande. Programmet innehåller sex övergripande prioriterade mål. De övergripande prioriterade målen är:

- Öka kommunens servicenivå gentemot företagen
- Förbättra informationen mellan kommunen och företagen
- Förbättra dialogen mellan kommunen och föregatan
- Marknadsföra kommunen och näringslivet
- Värna om och bidra till tillväxt i befintliga företag
- Stimulera nyetablering av företag

Utifrån kommunens vision, övergripande mål och kännetecken har en handlingsplan med konkreta aktiviteter tagits fram. Dessa konkreta aktiviteter är kopplade till fyra av de prioriterade målen; *öka kommunens servicenivå gentemot företagen, förbättra informationen mellan kommunen och företagen, förbättra dialogen mellan kommunen och föregatan samt marknadsföra kommunen och näringslivet.*

Prioriterat mål	***Aktivitet***
Öka kommunens servicenivå gentemot företagen	*Arbeta med bemötandefrågor och utbilda de tjänstemän som hanterar företagsrelaterade frågor*
	Inrätta en företagslots - "en dörr in"
	Nyföretagande stimuleras genom starta eget-utbildningar
	Paketlösningar för företag i olika frågor t.ex. finansiering
	Uppdatering av kommunens varu- och tjänsteförsörjning

© 2020 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification: KPMG Confidential

Förbättra informationen mellan kommunen och företagen	*Publikt företagarregister på hemsidan*
	Utveckla informationen om kommunen på hemsidan
Förbättra dialogen mellan kommunen och föregatan	*Politiker och tjänstemän besöker företagen*
	Kommunstyrelsen sammanstäder hos företag
	Besök på kommunen och varandras företag
	Kommunen bjuder in till minst två företagsträffar varje år
	Kommunen medverkar i lokala nätverk
Marknadsföra kommunen och näringslivet	*Kommunen tar fram en informationsfolder*
	Kommunen presenterar lediga lokaler och mark
	Marknadsförening genom kommunens turistinformation

Av näringslivsprogrammet framgår att programmet ska vara ett levande dokument dels genom åtgärderna i handlingsplanen, delsgenom enkäter till företagarna. Det framgår av programmet inte hur uppföljning eller revidering av programmet ska genomföras. Dokumentet har enligt uppgift inte reviderats sedan dess att det antogs av kommunstyrelsen 2010.

I våra interjuver har det framkommit att näringslivsenhetens arbete till stor del utgår från de prioriteringar som framgår av näringslivsprogrammet. Prioriteringarna upplevs av de intervjuade fortfarande aktuella och centrala för näringslivsutvecklingen i kommunen. I våra intervjuer med kommunen framkommer att mycket av kommunens prioriterade fokusområden gällande näringslivsfrågorna har sin utgångspunkt i näringslivsprogrammet. De genomför bland annat företagsträffar (se 3.3.1), medverkar i kommunens näringslivsförening (se 3.3.3) och har nyligen böjar hålla LED-möten[1] för att skapa en enklare väg in i kommunen för företag (se 3.3.2). Via Eda kommuns

[1] LED är en förkortning av Lots för Enkel Dialog

© 2020 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification: KPMG Confidential

hemsida kan besökare även nå ett företagsregister vilket är en av aktiviteterna kopplade till att förbättra informationen mellan kommunen och företagen.

Vid intervjuer med det lokala näringslivet uppger flera företag att de inte har någon kunskap om näringslivsprogrammet, och dess innehåll. De har inte heller blivit tillfrågade om synpunkter sedan näringslivsprogrammet antogs, i syfte att utvärdera programmet.

Det har enligt vad som framgår i våra intervjuer och i protokoll avseende perioden 2018 fram till och med november 2019 inte genomförts någon uppföljning av näringslivsprogrammet av vare sig kommunstyrelsen eller kommunledningsstaben.

3.2.1.1 Nyföretagarcentrum

Som ett led i att förbättra förutsättningarna för nyetablering av företag i kommunen samt för att säkerställa att företagare får de råd och guidning som behövs är Eda kommun medlemmar i Nyföretagarcentrum Arvika Eda, efter beslut i kommunstyrelsen 2018-03-15 § 72. Nyföretagarcentrum Arvika Eda erbjuder kostnadsfri rådgivning till kommunmedlemmar som antingen funderar på att starta eget företag eller som nyligen har startat eget företag och behöver råd och stöd. Nyföretagarcentrum bistår med rådgivning gällande områden så som exempelvis affärsidé, budget och marknadsföring.

Beslutet om att vara ansluten till Nyföretagarcentrum är taget för tre år och kostnaden på 150 000 kronor tas från näringslivsenhetens budget.

I vår intervju med näringslivsföreningen framgår en positiv bild av Nyföretagarcentrum. Nyföretagarcentrum har vid ett antal tillfällen varit inbjudna till och deltagit på näringslivsföreningens styrelsemöten för att presentera sin verksamhet och vilka resurser de har. Näringslivsföreningen upplever att det är positivt att företagare som funderar på att etablera sig i kommunen har ett forum att vända sig till för råd och stöd. De personer som tidigare vänt sig till näringslivsutvecklaren för råd kan nu lotsas vidare till nyföretagarcentrum.

3.2.1.2 Näringslivsutveckling 2.0

Eda kommun ingår tillsammans med Värmlands övriga kommuner i ett projekt, *näringslivsutveckling 2.0.* Syftet med projektet är att starta ett konkurrenskraftigt och företagsvänligt Värmland och därigenom öka tillväxten. För att kunna göra detta behöver kommunerna höja sin kompetens inom flera aspekter av näringslivsområdet. Projektet genomförs till viss del i samarbete med Business Värmland.

Projektet har fyra mål:

- Stärka Värmlands konkurrenskraft och attraktivitet för etableringar

© 2020 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification: KPMG Confidential

- Professionellt gemensamt marknadsmaterial som är användarvänligt och duplicerbart på olika nivåer i Värmland
- Kompetenshöjning genom omvärldsbevakning som är modern och dagsaktuell
- Ökad digitalisering

För att nå dessa fyra mål är projektet indelat i tre ben:

1. Marknadsföring
    - Utifrån respektive kommuns fördelar skapa ett marknadsföringsmaterial som kan användas till att marknadsföra Värmland och den enskilda kommunen.
2. Kompetenshöjning
    - Genom omvärldspaning stärka kunskapen om Business Sweden arbetar med marknader.
3. Digitalisering av kommunala företagstjänster
    - Serverat är ett verktyg som SKL tagit fram för en likvärdig service till alla företag verksamma inom kommuner och landsting. Verktyget kräver en viss kommunal anpassning och digital nivå som saknas i dagsläget.

Projektet kommer att bedrivas till största del med stöd av medel från Region Värmland samt befintliga resurser från kommunernas näringslivsenheter. Slutrapport ska delges Region Värmland sista mars år 2021.

Kommentarer

Vi kan konstatera att näringslivsprogrammet behöver uppdateras men att det enligt våra intervjuer fortfarande ligger till grund för det arbete som kommunen bedriver för utveckling av näringslivet. Granskningen visar att flera av de aktiviteter som kommunen genomfört i syfte att främja näringslivet är kopplade till de mål och aktiviteter som fastställs i näringslivsprogrammet.

Kommunen har genomfört aktiviteter och vidtagit åtgärder som har bäring på näringslivsprogrammets övergripande prioriterade mål, de har exempelvis slutit ett avtal med Nyföretagarcentrum för att höja servicen gentemot lokala företagare samt anslutit sig till projektet *Näringsliv 2.0* för att öka konkurrenskraften och tillväxten.

För att uppnå en god politisk styrning av näringslivsarbetet bör kommunstyrelsen säkerställa att det näringslivsprogram som kommunen arbetar efter regelbundet revideras och uppdateras utifrån aktuellt läge.

I granskningen framkommer att de företag vi intervjuat inte upplever att de har varit delaktiga i arbetet näringslivsprogrammet, några uppger även att de inte har vetskap om dess innehåll. För att främja en positiv syn på kommunens näringslivsarbete och

© 2020 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification: KPMG Confidential

säkerställa att näringslivsarbetet får önskad effekt bör näringslivet involveras i arbetet med att uppdatera näringslivsprogrammet, för att ta in synpunkter och även för att förmedla vad som faktiskt genomförs utifrån de mål och aktiviteter som fastställts.

Avsaknaden av en formell uppföljning av näringslivsprogrammet i kommunstyrelsen och allmänna utskottet anser vi vara en brist då det enligt våra intervjuer är ett av det styrdokument som ligger till grund för stor del av arbetet inom området. Kommunstyrelsen har ansvar för att verksamheter bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige beslutar. Näringslivsutveckling är ett av de mål som kommunfullmäktige satt upp vilket innebär att kommunstyrelsen har ansvar för att bedriva verksamhet för att uppnå detta. Näringslivsprogrammet som är antaget av kommunstyrelsen är därmed ett viktigt och centralt styrmedel för hur verksamheterna arbetar med näringslivsutveckling. Det är av den anledningen av stor vikt att kommunstyrelsen formellt följer upp näringslivsprogrammet. Detta bör ske regelbundet.

3.2.2 Övriga styrdokument

Kommunfullmäktige antog 2014-12-17 *Översiktsplan 2014*. Planen är kommunövergripande och fastställer den politiska viljan för kommunens fysiska utveckling. Utifrån seminarier och diskussioner mellan politiker och invånare har näringslivsutveckling fastställts som en strategisk fråga och följande punkter finns kopplade till området:

- Utveckla försörjningen på landsbygden och i tätort genom förbättring av tillgänglighet och kommunikation
- Gynna innovativt nytänkande och nya samarbetsformer får förädling och strukturomvandling av areella näringar, handel och service, tillverkningsindustri, upplevelse- och besöksnäringen sker i anknytning till omvandling och komplettering av befintliga miljöer.
- Öka samarbetet över gränserna mellan näringsliv, kommuner och högskolor.

Översiktsplanen ska revideras varje mandatperiod. Någon revidering har ännu inte genomförts innevarande mandatperiod men arbetet med revideringen ska enligt uppgift påbörjas inom kort.

Det har i vår granskning framkommit att arbete påbörjats med utgångspunkt att upprätta en näringslivsstrategi. Ansvarig för upprättandet av strategin är kommunens näringslivsutvecklare och arbetet ska ske i samverkan med näringslivet och företagargrupp. Strategin ska bland annat innehålla en gemensam handlingsplan för näringsklimatet samt gemensamma aktiviteter och informationsinsatser.

Förarbetet som ligger till underlag för beslutet om en ny näringslivsstrategi har enligt uppgift från både kommunen och näringslivsföreningen genomförts i samverkan med

© 2020 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification: KPMG Confidential

lokala företagare. Arbetet har genomförts som ett projekt i vilket företagare har deltagit i gruppdiskussioner för att komma fram till vilka önskemål och behov företagarna har.

Kommentarer

Som framgår ovan har kommunen i enlighet med *PBL 2010:900* en översiktsplan. Den del av planen som har koppling till näringslivet har tagits fram i samråd med näringslivet. Vi uppfattar de strategiska frågor kopplade till näringslivet som relevanta utifrån perspektivet att fysiskt utveckla kommunen.

Beträffande näringslivsstrategin ser vi positivt på att ett arbete har inletts. Vi anser det även vara positivt att näringslivet har involverats i det förarbete som genomförts. Dock har det i vår granskning inte framgått tidsram för arbetet med näringsklivsstrategin, vi bedömer det önskvärt att arbetet genomförs snarast för att få en uppdaterad strategi att arbete utifrån.

3.2.3 Styrning från budget

Fullmäktige har i sin budget för 2019 fastställt vision, övergripande mål samt kännetecken som har en direkt anknytning till eller bäring på näringslivsarbetet. Fullmäktiges vision, övergripande mål och kännetecken för såväl 2018 som 2019 lyder som följer:

Vision
Eda- en positiv gränskommun där människor möts- präglad av samverkan, starkt näringsliv och med ambitionen att utvecklas.

Övergripande mål	**Målformulering**
Bra boendemöjligheter	Skapar en säker, trygg och frisk kommun som erbjuder attraktiva boendemiljöer
Goda kommunikationer	Med vägar, järnväg och tele/IT-kommunikation. Bra förbindelser inom och till kommunen för arbete, fritid och utbildning.
Ett utvecklat näringsliv	Som bidrar till tillväxt och ökad sysselsättning. Vi ska stödja entreprenörskap och innovationer och ta tillvara lokala förutsättningar.

© 2020 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification: KPMG Confidential

Upplevelser	Eda kommun skall erbjuda ett attraktivt kultur- och fritidsutbud som är berikande både för invånare och för besökare. Vi ska lyfta fram och utveckla det som finns.
Offentlig service	En god och behovsrelaterad offentlig service
Livslångt lärande	Kunskap för att möta framtidens kompetenskrav. En ökad utbildningsnivå. Möjligheter till distansutbildning.

Vidare fastställs att Eda kommuns förhållningssätt i verksamheten ska utgå från medborgarfokus och kännetecknas av; *kvalité, smidighet, tillgänglighet, småskalighet.*

I 2018 års strategiska budget framgår att kommunfullmäktige 2015 tog beslut om följande prioriteringar 2016–2018 med bäring på näringslivet:

- Åtgärder för att förbättra företagsklimatet
- Utveckla kommunen till att uppfattas som en serviceorganisation. Det handlar om bemötande av allmänheten och företag med ett ökat fokus på smidighet.

I granskningen framkommer att kommunstyrelsen inte brutit ner övergripande mål, verksamhetsmässiga mål fastställs i respektive verksamhets verksamhetsplan.

I granskningen framkommer att kommunledingsstaben inte tagit fram en verksamhetsplan för perioden 2019. Således finns det för 2019 inga på verksamhetsnivå fastställda mål och aktiviteter kopplade till arbetet med att utveckla näringslivet. För 2018 fanns verksamhetsmål gällande näringsliv och aktiviteter kopplade till att nå målen i kommunledningsstabens verksamhetsplan. I kommunledningsstabens verksamhetsplan för 2018 fanns följande verksamhetsmål kopplat till kommunens övergripande mål avseende ett utvecklat näringsliv.

Verksamhetsmål: *Skapa förutsättningar för ett starkt och differentierat näringsliv. Öka kommunens servicenivå gentemot företagen. Förbättra informationen och dialogen mellan kommunen och företagen. Förbättra marknadsföringen av kommunen och näringslivet. Värna om och bidra till tillväxt i befintliga företag samt stimulera nyetablering av företag.*

Kopplat till verksamhetsmålet hade kommunledningsstaben fastställt följande aktiviteter för att nå målen 2018:

- Arbeta med bemötandefrågor och utbilda de tjänstemän som hanterar företagsrelaterade frågor.

© 2020 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification: KPMG Confidential

- Nyföretagande stimuleras genom starta eget-utbildningar.
- Fångar upp företagarnas önskemål och behov och lotsar dem rätt i den kommunala organisationen
- Utvecklar informationen om kommunen på hemsidan.
- Politiker och tjänstemän besöker företagen
- Kommunen bjuder in till minst två företagsträffar per år.
- Kommunen medverkar i en rad olika projekt och nätverk för att stötta och stärka det lokala näringslivet.
- Kommunen presenterar lediga lokaler och mark.
- Eda kommun marknadsförs till besökare och invånare genom hemsida, nyhetsbrev, broschyrer, mässor och annonsering. Arbetet sker tillsammans med kommunens turistinformation.

Av kommunens årsredovisning 2018 framgår att näringslivsenheten har arbetat med flera aktiviteter under året kopplade till att utveckla näringslivet. Näringslivsenheten har bland annat under perioden 2018 arbetat med att ansluta Eda kommun till NyföretagarCentrum Arvika Eda samt anordnat en rådgivningsmässa för kommunens företagare.

Av verksamhetsberättelsen för 2018 framgår det att kommunledningsstaben i sitt näringslivsarbete har jobbat gentemot de verksamhetsmål som fastställts. Dock framgår det inte tydligt om aktiviteterna kopplade till målen genomförts på ett tillfredsställande vis.

Samhällsbyggnad har i budget och verksamhetsplan 2019–2021 satt upp följande verksamhetsmål och aktiviteter kopplade till det övergripande målet om ett utvecklat näringsliv:

Verksamhetsmål: *Arbeta med fysisk planering, bygglovgivning och tillsyn.*

Aktiviteter för att nå målen	Indikatorer
Arbeta med mark och exploateringsfrågor	—
Planberedskap för olika typer av verksamheter	Mål 2019: 2 nya planer
Samhällsbyggnad	—

© 2020 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification: KPMG Confidential

Av kommunens årsredovisning 2018 framgår att samhällsbyggnad inte nådde sitt mål om 2 nya planer för perioden 2018.

Vid genomgång av kommunstyrelsens sammanträdesprotokoll för 2018 samt för perioden januari till november 2019 kan vi konstatera att ärenden relaterade till näringslivsfrågor avhandlats vid följande tillfällen:

- 2018-03-15, § 63: Avsiktsförklaring riksväg 61
- 2018-03-15, § 75: Beslut om anslutning till Nyföretagarcentrum
- 2018-05-17, § 106: Exploateringsavtal-detaljplan för Eda supermarket
- 2018-10-02, § 197: Godkännande av avsiktsförklaring avseende riksväg 61
- 2018-10-30, § 216: Ansökan från Ung Företagsverksamhet
- 2019-01-29, § 21: Internbudget
- 2019-01-29, § 23: Internkontrollplan
- 2019-01-29, § 26: Ansökan från Ung Företagsamhet
- 2019-01-29, § 38: Avtal förvaltning av bredbandsnät
- 2019-03-26, § 84: Information från kommunchef avseende träff mellan allmänna utskottet, tjänstemän och företagare
- Val av ambassadör? 2019-05-28, § 110
- 2019-05-28, § 132: Kommunchefen informerar om Edakalaset
- 2019-09-24, § 194: Kommunchefen informerar om Svenskt Näringslivs rankning
- 2019-10-22, § 202: Avtal med Eda Golfklubb?
- 2019-10-22, § 213: Information från kommunchefen om Svenskt näringslivs rankning samt bensinmack
- 2019-11-26, § 238: Kommunchef informerar om bensinmack

Återrapportering avseende verksamhetsmål eller kommunfullmäktiges mål har inte skett vid något tillfälle under denna period.

Vidare kan vi vid genomgång av allmänna utskottets sammanträdesprotokoll för 2018 samt för perioden januari till november 2019 konstatera att ärenden relaterade till näringslivsfrågor avhandlats vid följande tillfällen:

- 2018-01-24, § 4: Förslag på Internkontrollplan 2018 för kommunledingsstaben
- 2018-02-14, § 14: Gemensam e-tjänstplattform
- 2018-02-14, § 15: Anslutning till Nyföretagarcentrum

© 2020 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification: KPMG Confidential

- 2018-10-17, § 65: Ansökan verksamhetsbidrag till Ung Företagsamhet
- 2018-10-17, § 71: Information om företag i Eda kommuns rankning i lönsamhetsundersökning.
- 2019-01-16, § 9: Redovisning av internkontrollplan 2018
- 2019-01-16, § 10: Förslag på internkontrollplan
- 2019-01-16, § 12: Svar på medborgarförslag
- 2019-09-11, § 94: Inbjudan till möte med matföretag från Värmland
- 2019-11-13, § 126: Information om bränslestation

Återrapportering avseende kommunledningsstabens verksamhetsmål eller kommunfullmäktiges mål har inte skett vid något tillfälle under denna period.

Vid genomgång av samhällsbyggnadsutskottets protokoll för perioden 2018 fram till och med november 2019 kan vi identifiera ett trettiotal beslut som har bäring på näringslivsarbetet. Besluten syftar främst till detaljplaner, tillstånd och bygglov. Beslut av strategisk karaktär är mindre vanligt förekommande.

I granskningen framkommer vidare att det inte finns några fastställda arbetssätt eller rutiner för uppföljning av att arbetet bedrivs i enlighet med kommunens målsättningar på området.

Kommentarer

Kommunfullmäktige har fastställt vision, övergripande mål, målformulering samt kännetecken för hur de avser att kommunen ska arbeta. Kommunstyrelsen har inte brutit ner dessa mål och kopplat mätbara indikatorer till dem. Det görs först i verksamhetsplanerna för kommunledningsstaben och samhällsbyggnad. För 2019 har kommunledningsstaben inte tagit fram någon verksamhetsplan, varför varken mål eller indikatorer finns avseende näringslivsarbetet för 2019, utöver de övergripande mål som fastställts av fullmäktige. Vi bedömer att kommunstyrelsen bör bryta ner de mål som kommunfullmäktige fastställt för att verksamheterna enklare ska kunna sätta upp mätbara mål och indikatorer för området.

I våra intervjuer med kommunen framhålls näringslivsarbetet i kommunen beröra samtliga verksamhetsområden. Dock framkommer det att flera av verksamhetsområdena inte har mål kopplade till näringslivsutveckling i sina verksamhetsplaner. För perioden 2019 är det endast samhällsbyggnad som har mål anknutna till näringslivsutveckling. Vi bedömer att samtliga verksamhetsområden som berörs av näringslivsarbetet bör ha mål avseende näringslivsutveckling i sina verksamhetsplaner. Detta för att på ett effektivt sätt kunna bedriva sin verksamhet i enlighet med de mål som fastställts av fullmäktige.

© 2020 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification: KPMG Confidential

Enligt kommunallagen 6 kap. 6 § ska kommunstyrelsen se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt. Kommunstyrelsen måste således följa upp och säkerställa att näringslivsarbetet bedrivs i enlighet med de mål som fastställts i budget.

Som framgår av granskningen det i begränsad omfattning genomförs formell och dokumenterad återrapportering till kommunstyrelsen och allmänna utskottet om hur arbetet fortskrider. Det gäller återrapportering både i förhållande till målen i budget och andra styrdokument.

Därmed gör vi bedömningen att kommunstyrelsen utövar en bristande styrning och uppföljning av verksamhetsområdet. Vi anser att kommunstyrelsen aktivt måste följa upp att arbetet bedrivs i enlighet med kommunens målsättningar.

3.3 Svenskt näringslivsindex

Sedan 2001 sammanställer Svenskt Näringsliv en årlig rakning av företagsklimatet i Sveriges 290 kommuner. Syftet med rakningen är enligt Svenskt Näringsliv "att visa var i Sverige det är mest gynnsamt att starta och driva företag".

Rankingen innehåller totalt 18 faktorer som viktas olika tungt. Den tyngst vägande delen i rankingen (en tredjedel) är företagens sammanfattande omdöme om företagsklimatet i kommunen. Enkätsvar från företagare i kommunen utgör ytterligare en tredjedel medan sex statistiska faktorer från SCB och UC utgör den resterande tredjedelen. När det gäller enkätsvaren utgör olika frågor olika stor andel av totalrankingen. Det är totalt tolv enkätfrågor som sammantaget utgör en tredjedel av totalrankingen. De sex statistikfaktorerna är marknadsförsörjning[2], kommunalskatt, entreprenader, andel i arbete, företagande samt nyföretagsamhet.

Resultatutveckling 2015–2019	
År	**Resultat (plats)**
2015	283
2016	266
2017	287
2018	278

[2] Andel av hushållens inkomster som kommer från marknadsaktiviteter, t.ex. lön från privata företag, föreningar och stiftelser.

© 2020 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification: KPMG Confidential

2019	209

Som framgår ovan har kommunens ranking varit på en låg nivå under de senaste fem åren. Den senaste mätningen 2019 visar dock på en betydlig förbättring då kommunen klättrat 69 platser i rakningen i jämförelse med föregående års mätning. Det är 82 företag som har svarat på enkäten och resultatet visar att det är 39,5 procent tycker att företagsklimatet är bra i kommunen.

Kommentarer

Som framgår ovan har Eda kommun under en längre period legat långt ner i Svenskt näringslivsindex. 2019 års resultat visar att kommunen har klättrat 69 platser i jämförelse med föregående år vilket vi bedömer vara positivt.

3.4 Samverkan med företagare

Det som kommunen arbetar mest med avseende samverkan med företagare är att förändra attityder och att skapa en god dialog mellan kommunen och företagarna. Stor del av samverkan sker tillsammans med den lokala näringslivsföreningen. Näringslivsutvecklaren och kommunstyrelsens ordförande samt även vid enstaka tillfällen kommundirektören genomför årligen ett antal företagsbesök. I våra intervjuer framkommer även att kommunen i samverkan med näringslivsföreningen anordnar olika typer av träffar såsom frukostmöten till vilka representanter från kommunen och lokala företagare bjuds in. Det har även anordnats seminarier av olika karaktär för att främja ett växande näringsliv. I våra intervjuer lyftes bland annat projekt som genomförts för att stärka kvinnligt företagande.

3.4.1 Företagsbesök

De planerade företagsbesöken syftar främst till att få en bra relation med företagen och att skapa möjligheter för dialog. Från kommunens sida menar de intervjuade att det är viktigt att nå ut till företagen och kommunicera för att på ett effektivt sätt skapa en god kultur mellan kommunen och näringslivet. Enligt uppgift är det normalt näringslivsutvecklaren och kommunstyrelsens ordförande som deltar vid besöken, kommundirektören deltar vid enstaka tillfällen. Det finns ingen upprättad plan eller rutin för antal besök eller formerna för besöken.

I våra intervjuer framkommer att företagen i kommunen är väldigt upptagna och att det därmed kan vara svårt att hitta tillfälle för att genomföra besöken. Detta gäller främst de mindre företagen. Näringslivsutvecklaren uppger att arbetet med företagsbesök riktar sig till företag av alla storlekar och att man har en extra vaksamhet för att säkerställa regelbundna avstämningar med de större aktörerna i kommunen. Dessa möten sker både genom fysiska möten och avstämningar via telefon.

© 2020 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification: KPMG Confidential

3.4.2 LED-möten

När en företagare har frågor relaterade till ett myndighetsärende har kommunen börjat bjuda in till LED-möten[3]. Arbetet är fortfarande i en inledande fas. Vid dessa möten samlar kommunen flera olika funktioner för att kunna bistå företagaren med svar på sina frågor vid ett och samma tillfälle. Syftet är att höja servicenivån och underlätta för företag som vill etablera sig i kommunen eller redan är etablerade men vill utöka sin verksamhet. Projektledare för dessa möten är näringslivsutvecklaren. I våra intervjuer framkommer att mötesformen är relativt ny och att det endast har genomförts ett fåtal möten av denna karaktär. Dock är upplevelsen från kommunens sida att dessa möten har varit bra och effektiva då man kunnat fånga upp flera frågor. Näringslivsföreningen uppger att de tycker att själva tanken är positiv och att det kan leda till en smidigare process. Dock har de ännu ingen vetskap om hur dessa möten har fungerat i praktiken, vilket enligt näringslivsutvecklaren beror på att arbetet ännu är i en inledningsfas och inte har lanserats gentemot företagarna.

3.4.3 Näringslivsföreningen

I kommunen finns en näringslivsförening som består av medlemmar från en del av de lokala företagen. Föreningen har styrelsemöten varannan månad och vid dessa möten är näringslivsutvecklaren närvarande som representant från kommunen. Näringslivsutvecklaren har vid dessa möten möjlighet att fånga upp aktuella frågor från näringslivet samt även att förmedla ut den agenda som kommunen driver i sitt näringslivsarbete. Näringslivsföreningen anordnar i samverkan med kommunen årligen ett flertal aktiviteter för att främja näringslivsutvecklingen i kommunen. Dels anordnar de frukostmöten till vilka företag anslutna till näringslivsföreningen bjuds in. Vid dessa deltar representanter från kommunen, både tjänstemän och politiker. Enligt uppgift från näringslivsföreningen genomförs dessa frukostmöten med delade resurser från både föreningen och kommunen. Utöver frukostmöten anordnar näringslivsföreningen med stöd av kommunen även andra typer av aktiviteter så som middagar och föreläsningsseminarier. Enligt näringslivsföreningen anordnas det i genomsnitt en aktivitet varannan månad.

I granskningen framkommer att kommunen vid två tillfällen under det innevarande året har bjudit in näringslivsföreningen till möte med politiken. Vid dessa möten har diskussioner förts gällande aktuella näringslivsfrågor.

4 Slutsats och rekommendationer

I detta avsnitt redovisas vår bedömning för respektive revisionsfråga.

Hur är kommunens näringslivsverksamhet organiserad?

[3] LED är en förkortning av Lots för Enkel Dialog

© 2020 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification: KPMG Confidential

Bedömning

Av kommunstyrelsens reglemente framgår att kommunstyrelsen ansvar för att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt. Kommunstyrelsen använder sig av utskott för att förbereda ärenden. I instruktion för kommunstyrelsens utskott framkommer det att allmänna utskottet har i uppdrag att ansvara för förvaltning och utveckling av näringslivsverksamheten. Samhällsbyggnadsutskottet har till viss del även ansvar för näringslivsutvecklingen i och med att de enligt reglementet ansvarar för förvaltning och beredning av samhällsbyggnadsfrågor så som plan- och bygglovsverksamhet, exploateringsverksamhet samt miljö- och hälsoverksamhet.

Näringslivsenheten består av en näringslivsutvecklartjänst på 80%. Enheten ligger organisatoriskt direkt under kommunledningsstaben. Näringslivsutvecklaren ansvarar för att sköta näringslivsarbetet utåt gentemot företagarna. I uppdraget ingår att verka för en aktiv dialog och nätverkande, hjälpa företagare att hamna rätt i kommunen samt att bidra till ett gott företagsklimat.

Det strategiska näringslivsarbetet sker i samverkan mellan kommunstyrelsens ordförande, kommundirektören och näringslivsutvecklaren. Fokusområden och prioriteringar för näringslivsarbete sätts årligen av kommundirektören i samråd med näringslivsutvecklaren.

Enligt vad som framgår av våra intervjuer är näringslivsutveckling något som påverkar och involverar merparten av kommunens verksamheter.

Vilka målsättningar och strategier finns, exempelvis i form av ett näringslivsprogram eller motsvarande?

Bedömning

Målsättningarna avseende näringslivsverksamheten finns dels i budget, dels i kommunens näringslivsprogram, fastställt av kommunstyrelsen 2010-11-30. Därtill finns även strategiska frågor rörande den fysiska utvecklingen i kommunens översiktsplan, fastställd av kommunfullmäktige 2014-12-17.

Vi anser att det är av stor vikt att de styrdokument som ligger till grund för kommunen bedriver sin verksamhet regelbundet revideras och hålls uppdaterade. Kommunstyrelsen bör säkerställa att styrdokumenten är uppdaterade och att de regelbundet följs upp.

Det har i vår granskning framkommit att arbete påbörjats med utgångspunkt att upprätta en näringslivsstrategi. Det framgår dock inte någon tidsram för arbetet med näringsklivsstrategin. Vi bedömer att det är positivt att arbete med en näringslivsstrategi påbörjats men att det bör fastställas en tydlig tidsram för när arbetet ska vara kart.

Finns rutiner för uppföljning för att säkerställa att arbetet bedrivs i enlighet med kommunens målsättningar på området?

© 2020 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification: KPMG Confidential

I vår granskning har vi inte funnit några dokumenterade arbetssätt och/eller rutiner. Dock har vi i våra intervjuer fått det beskrivet för oss vilket arbete som genomförs och att detta arbete utförs enligt de målsättningar som finns i de fastställda dokumenten så som näringslivsprogrammet.

Vi har noterat att kommunstyrelsen inte bryter ner de mål i budgeten som är fastställda av kommunfullmäktige. Dessa mål är övergripande och inte kopplade till verksamheterna. Verksamheterna har sedan brutit ner dessa i sina verksamhetsplaner. Vi bedömer att målen behöver konkretiseras och utformas på ett sådant vis att de kan fungera som styrsignaler ute i verksamheterna samt att de förses med indikatorer vilket medför att de är uppföljningsbara. Indikatorer kan vara nyckeltal men även aktivitetsuppföljning kan med fördel användas inom näringslivsarbetet.

Hur arbetar kommunstyrelsen för att uppfylla de mål fullmäktige satt för näringslivsverksamheten?

Bedömning

Det framkommer i vår granskning att kommunen inte har några beslutade rutiner för uppföljning av att näringslivsarbetet genomförs i enlighet med de mål som kommunfullmäktige satt. Detta innebär i sig inte att det inte bedrivs något uppföljningsarbete.

Inom ramen för näringslivsarbetet genomförs aktiviteter av olika slag och enligt uppgift är tidigare fastställda program och planer vägledande för arbetet, även om dessa inte är reviderade. Dock kan vi konstatera att det i praktiken sker lite formell styrning utifrån de mål som framgår i kommunens budgetdokument. Uppföljning av de projekt som genomförs framkommer vara av begränsad karaktär. Vi bedömer att kommunstyrelsen bör säkerställa att de mål som fastställs både i budget och näringslivsprogrammet uppnås. Detta bör ske genom en tydligare styrning och uppföljning av verksamheternas arbete.

Det framgår i granskningen att det näringslivsprogram som är fastställt av kommunstyrelsen inte är uppdaterat. Vi bedömer att kommunstyrelsen bör säkerställa att de styrdokument som ligger till grund för näringslivsarbetet är uppdaterade för att på ett ändamålsenligt vis sätta ramarna för utveckling av näringslivet.

Vilken samverkan och kommunikation sker med det lokala näringslivet? Finns åsiktsskillnader om kommunens kommunikation och näringslivsarbete mellan större och mindre arbetsgivare i kommunen?

Bedömning

Av vår granskning framkommer att det som kommunen arbetar mest med avseende samverkan med företagare är att förändra attityder och att skapa en god dialog mellan kommunen och företagarna.

Stor del av samverkan sker tillsammans med den lokala näringslivsföreningen. Näringslivsutvecklaren deltar vid näringslivsföreningens styrelsemöten som

© 2020 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification: KPMG Confidential

representant från kommunen. Kommunen anordnar tillsammans med näringslivsföreningen olika typer av träffar i vilka företag bjuds in, exempelvis frukostmöten. Vid dessa möten deltar politiker, tjänstemän och lokala företagare.

För att underlätta för nyetablering av företag har kommunen nyligen infört LED-möten i vilka företagare får möjlighet att träffa flera handläggare vid ett och samma tillfälle. Företagare behöver således inte själva leta upp och kontakta alla handläggare separat.

I enlighet med mål i verksamhetsplanen för kommunledningsstaben har näringslivsutvecklaren och kommunstyrelsens ordförande företagsbesök. Det finns ingen upprättad plan eller rutin för antal besök eller formerna för besöken. I våra intervjuer framkommer att företag upplever dessa möten som positiva men att det dock är för lång intervall mellan mötena.

Näringslivsutvecklaren uppger att arbetet med företagsbesök riktar sig till företag av alla storlekar och att man har en extra vaksamhet för att säkerställa regelbundna avstämningar med de större aktörerna i kommunen. Mötena sker både fysiskt och via telefon.

Enligt våra intervjuer med lokala företag samt näringslivsföreningen framkommer att det hos vissa finns känsla av att kommunen arbetar mer proaktivt gentemot de stora företagen och att det är svårare för de mindre företagen att få den hjälp de behöver. Det framförs att kommunen kommer med många löften om lösningar vid exempelvis företagsmöten men att det i flera fall inte blir någon verklighet. Samtidigt uppger samtliga intervjuade att de upplever att kommunen under de senaste åren har arbetat med att försöka förbättra sin kontakt med näringslivet och de lokala företagen. I våra intervjuer framkommer en positiv blid av de försök som genomförts i syfte att förändra attityder och vara mer tillmötesgående.

4.1 Rekommendationer

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi kommunstyrelsen/nämnden att:

- Bryta ner de av fullmäktige satta målen så att de kan fungera som styrsignaler i kommunens verksamheter. Det kan exempelvis avse rutiner och mål för företagsbesök.
- Aktivt följa upp att näringslivsarbetet bedrivs i enlighet med kommunens målsättningar på området. Kommunstyrelsen bör i detta avseende ta fram en rutin för uppföljning och återrapportering.
- Ta fram en näringslivsstrategi med tillhörande handlingsplan i enlighet med det förarbetet som genomförts i samverkan med det lokala näringslivet. Strategin ska årligen följas upp och revideras för att främja utvecklingen av kommunens arbete med näringslivsfrågor. Eftersom nuvarande styrdokument (näringslivsplan) inte är uppdaterat är det väsentligt att det arbetet med ett uppdaterat styrdokument genomförs omgående.

© 2020 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification: KPMG Confidential

Eda kommun
Granskning av kommunens näringslivsarbete

2020-02-03

Datum som ovan

KPMG AB

Veronica Hedlund Lundgren
Certifierad kommunal revisor

Caroline Gerelius
Kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.

© 2020 KPMG AB. All rights reserved.

Document classification: KPMG Confidential